

6.

FERRARA E LA FAMIGLIA D'ESTE

Ferrara è una città che si trova tra Bologna e Padova, nella pianura che è attraversata dal fiume Po e che oggi si chiama Pianura Padana.

La famiglia d'Este governa questa città già da trecento anni. I duchi d'Este sono stati ottimi uomini politici e guerrieri, amanti del teatro e della poesia, sostenitori degli studi e delle scienze. A Ferrara c'è anche una rinomata università: qui gli studenti studiano il latino, il greco, la retorica e altre discipline umanistiche e scientifiche. In questa città vivono – o vengono in visita – i più noti poeti e studiosi del tempo.

Grazie a signori come i duchi di Ferrara, l'Italia vive un magnifico momento – sono gli anni che oggi chiamiamo *Rinascimento*: gli anni di Leonardo da Vinci, dei pittori Michelangelo, Tiziano e Raffaello, di politici e scrittori come Niccolò Machiavelli, dei poeti Pietro Bembo e Ludovico Ariosto.

Ercole d'Este, in particolare, ama la musica e il teatro. Per lui i poeti di corte traducono le commedie e le tragedie dal greco all'italiano; i più bravi attori d'Italia arrivano a Ferrara per recitare nel suo palazzo.

Diversamente dal padre, Alfonso d'Este ha una grande passione per le armi, in particolare per i cannoni e le armi da sparo che in quegli anni sono una novità.

6. FERRARA A RODINA D'ESTE

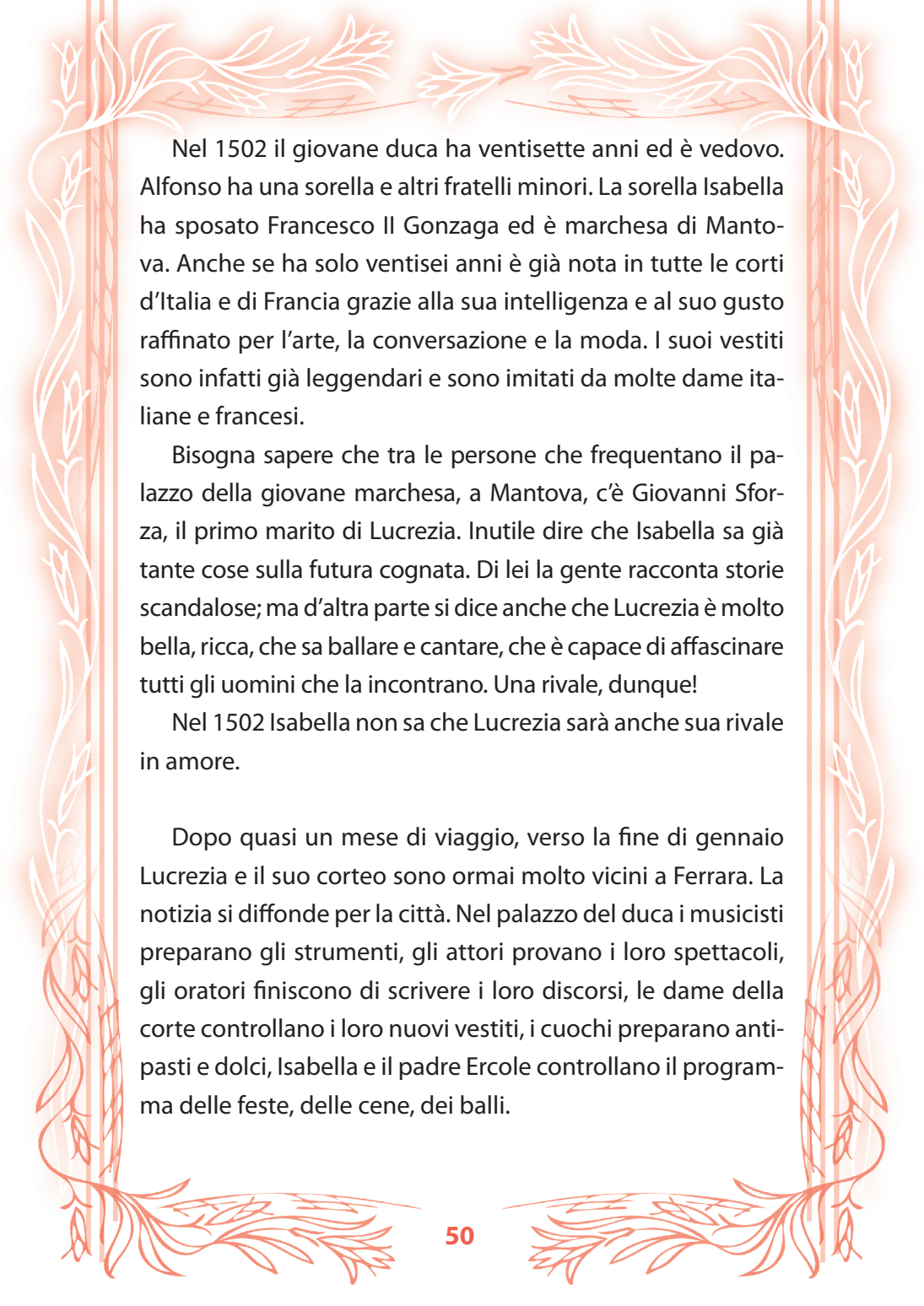
Ferrara je město, které se nachází mezi Boloňou a Padovou, v nížině, jíž protéká řeka Pád a která se dnes nazývá Pádská nížina.

Rodina d'Este tomuto městu vládne již tři sta let. Vévodové d'Este byli výbornými politiky a válečníky, milovníky divadla a poezie, příznivci studia a věd. Ve Ferrare je také věhlasná univerzita: zde se studenti učí latinu, řečtinu, rétoriku a další humanitní a vědecké disciplíny. V tomto městě žijí (nebo sem přijíždějí na návštěvu) nejznámější básníci a učenci té doby.

Díky pánům, jako jsou ferrarští vévodové, Itálie prožívá skvostné období – jsou to léta, kterým dnes říkáme *renesance*: léta Leonarda da Vinci, malířů Michelangela, Tiziana a Raffaela, politiků a spisovatelů jako Niccolò Machiavelli, básníků Pietra Bemba a Ludovica Ariosta.

Herkules d'Este miluje zejména hudbu a divadlo. Dvorní básníci pro něj překládají komedie a tragédie z řečtiny do italštiny; nejlepší herci Itálie přijíždějí do Ferrary, aby hráli v jeho paláci.

Alfonso d'Este má na rozdíl od otce velkou vášeň pro zbraně, zejména pro kanóny a střelné zbraně, které jsou v těch letech novinkou.

Nel 1502 il giovane duca ha ventisette anni ed è vedovo. Alfonso ha una sorella e altri fratelli minori. La sorella Isabella ha sposato Francesco Il Gonzaga ed è marchesa di Mantova. Anche se ha solo ventisei anni è già nota in tutte le corti d'Italia e di Francia grazie alla sua intelligenza e al suo gusto raffinato per l'arte, la conversazione e la moda. I suoi vestiti sono infatti già leggendari e sono imitati da molte dame italiane e francesi.

Bisogna sapere che tra le persone che frequentano il palazzo della giovane marchesa, a Mantova, c'è Giovanni Sforza, il primo marito di Lucrezia. Inutile dire che Isabella sa già tante cose sulla futura cognata. Di lei la gente racconta storie scandalose; ma d'altra parte si dice anche che Lucrezia è molto bella, ricca, che sa ballare e cantare, che è capace di affascinare tutti gli uomini che la incontrano. Una rivale, dunque!

Nel 1502 Isabella non sa che Lucrezia sarà anche sua rivale in amore.

Dopo quasi un mese di viaggio, verso la fine di gennaio Lucrezia e il suo corteo sono ormai molto vicini a Ferrara. La notizia si diffonde per la città. Nel palazzo del duca i musicisti preparano gli strumenti, gli attori provano i loro spettacoli, gli oratori finiscono di scrivere i loro discorsi, le dame della corte controllano i loro nuovi vestiti, i cuochi preparano antipasti e dolci, Isabella e il padre Ercole controllano il programma delle feste, delle cene, dei balli.

Roku 1502 je mladému vévodovi dvacet sedm let a je vdovec. Alfonso má sestru a další mladší sourozence. Sestra Isabella si vzala Francesca II. Gonzagu a je markýzou z Mantovy. Ačkoliv je jí pouze dvacet šest let, je již známá u všech dvorů v Itálii a ve Francii, a to díky své inteligenci a svému vytříbenému vkusu pro umění, konverzaci a módu. Její šaty jsou již vskutku legendární a napodobované mnohými italskými a francouzskými dámami.

Je třeba vědět, že mezi osobami, které navštěvují palác mladé markýzy v Mantově, je Giovanni Sforza, Lucreziin první manžel. Netřeba zmiňovat, že Isabella už ví o své budoucí švagrové spoustu věcí. Lidé o ní vyprávějí skandální příběhy, ale na druhou stranu se také říká, že je Lucrezia velmi krásná, bohatá, že umí tančit a zpívat, že dokáže okouzlit všechny muže, kteří se s ní setkají. Takže rivalka!

V roce 1502 Isabella neví, že Lucrezia bude také její rivalkou v lásce.

Po téměř měsíci cesty, koncem ledna, je již Lucrezia a její průvod velmi blízko Ferrary. Zpráva se rozšíří po městě. Ve vévodově paláci hudebníci chystají nástroje, herci nacvičují svá představení, řečníci dopisují své promluvy, dvorní dámy kontrolují své nové šaty, kuchaři připravují předkrmy a dezerty, Isabella a otec Herkules kontrolují program oslav, večerí a bálů.

E Alfonso? Alfonso è stanco di aspettare; soprattutto, è stanco di aspettare una donna che non conosce personalmente. La sera prima del programmato arrivo di Lucrezia, il giovane duca prende il suo cavallo, si nasconde sotto a un mantello e raggiunge la futura moglie lì dove si è fermata per passare la notte, cioè nel castello della famiglia Bevilacqua.

– È arrivato Alfonso! È arrivato il duca! Che sorpresa! Buonasera, benvenuto!

Nel castello c'è un correre di servi e dame.

– Accompagnatemi da Lucrezia – ordina Alfonso.

La sera del 30 gennaio 1502 Lucrezia e Alfonso si incontrano per la prima volta. Si guardano, parlano, sorridono. Una conversazione di circa due ore non basta per conoscersi; in ogni caso, è sufficiente per chiarire chi deve comandare e chi deve ubbidire.

A Alfonso? Alfonso má už dost čekání, hlavně má už dost čekání na ženu, kterou nezná osobně. Večer před plánovaným Lucreziiným příjezdem vezme mladý vévoda svého koně, schová se pod plášť a připojí se k budoucí manželce tam, kde se zastavila, aby tam strávila noc, tedy na hradě rodiny Bevilacqua.

„Přijel Alfonso! Přijel vévoda! Jaké to překvapení! Dobrý večer, vítejte!“

Po hradě pobíhají sloužící a dámy.

„Doprovodte mě k Lucrezii,“ nařídí Alfonso.

Večer 30. ledna 1502 se Lucrezia a Alfonso poprvé setkají. Dívají se na sebe, povídají si a smějí se. Přibližně dvouhodinová konverzace nestačí k tomu, aby se poznali, ale v každém případě je dostatečná k tomu, aby se vyjasnilo, kdo má poroučet a kdo musí poslouchat.

